

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. II. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

trahat effectum, est juxta Angelicum tantum futuritio secundum quid. Formalis futuritio juxta S. Thomam, & communissimam nostrorum est *non existentia nunc, & existentia postea*, scilicet pro tempore importato per copulam; sicut præteritio formalis est *existentia prius, & non existentia nunc*: adeoque futuritio involvit esse, & non esse rei, sed pro diversis instantibus. Utamque hanc futuritionem tradit Angelicus *quest. 12. de veritate (quæ est de Prophetia) art. 10. ad 7. dicens: Aliquid potest dici esse futurum non solum ex hoc, quod ita erit, sed quia ita est ordinatum in causis suis, ut sic sit futurum.*

339. Eandem distinctionem duplicis futuritionis S. Doctor tradit etiam alibi, ut *1. part. quest. 86. art. 4. in corp. item 1. part. quest. 14. art. 13. in corp.* ubi addit, quod, qui rem cognoscit in causa contingente, seu non inimpedibiliter inferente effectum, habeat tantum conjecturalem notitiam: ex qua ratione dein DEO tribuit alium modum cognoscendi omnia contingentia futura, scilicet, non tantum in causis, sed etiam in se ipsis; sic enim ibidem habet: *DEUS autem cognoscit omnia contingentia, non solum prout sunt in suis causis, sed etiam, prout unumquodque eorum est actu in se ipso. & 1. part. quest. 86. art. 4. in corp. ait: Futura dupliciter cognosci possunt: uno modo in se ipsis, alio modo in suis causis. In se ipsis quidem futura cognosci non possunt, nisi à DEO . . . sed prout sunt in suis causis, cognosci possunt etiam à nobis. insuper cit. quest. 12. de verit. art. 10. in corp. ait: DEUS non solum cognoscit futura ratione ordinis causarum, sed etiam, quantum ad ipsum exitum, vel executionem ordinis.* Eandem duplicem futuritionem admittit Joannes à S. Thoma in *1. part. ad quest. 14. disp. 19. art. 1. n. 2.*

Nota tamen, S. Doctorem non negare DEO scientiam futurorum in causis, etiam eorum, quæ re ipsa non sunt futura. Ut autem hæc non possit dici falsa, sciendum, hanc scientiam non tam esse præscientiam futuri eventus, quam scientiam præsentis ordinis causarum, sive, quod causæ ordinatæ sint ad hunc effectum, si non impediuntur. Et sic exponendæ sunt prophetiæ comminatoriæ, quæ dein non fuere impletæ, ut subversio Ninives: scilicet justitia Divina præparata erat ad urbem evertendam, sed tamen inimpedibiliter per poenitentiam. Unde S. Doctor cit. *quest. 12. de veritate art. 10. ad 2. ait: Cum in Divina præscientia sit cognitio ordinis, & eventus, quædam prophetia derivatur ex una parte, quædam ex alia: præscientia verò DEI secundum hoc propriè præscientiæ nomen habet, quod ad eventum respicit, qui futurus est; ordo enim ad eventum est in præsentibus; unde de eo magis est scientia, quam præscientia. Et sic illa prophetia, quæ ordinem respicit, non dicitur secundum præscientiam, sed solum illa, quæ est secundum eventum.*

340. Jam de contingentia, & necessitate effectus. Contingentia stat in hoc, quod effectus ita procedat à sua causa, ut possit non procedere. Aliqua dicitur *secundum quid*, quando scilicet causa est necessaria, sed tamen impediibilis, e.g. si ignis producat ab alio igne; posset enim impediri, ut contigit in igne Babylonico. Alia est contingentia *simpliciter talis*, quando scilicet causa est libera, & ut proximè expedita potest agere, vel non agere. e.g. Petrus potest peccare, & potest non

peccare, stante eodem actu primo proximo. Rursus alia contingentia dicitur *transcendentis*, quæ datur in omni ente creato, quatenus omnis creatura est indifferens ad existendum, vel non, & per hoc differt à DEO.

Necessitas stat in hoc, quod res non possit aliter se habere. Hinc idem est necessariò existere, ac non posse non existere. Alia dicitur *absoluta*, alia *ex suppositione*. Prior est, quæ rei convenit ex essentia sua, nulla facta suppositione: qua ratione solus DEUS necessariò existit. Altera est, quando res se ita tantum necessariò habet, supposita aliqua conditione. Hæc necessitas non opponitur contingentia; quia quodlibet contingens, supposita aliqua conditione, est, vel non est. Sic supposito decreto efficaci DEI de creando mundo, vel supposita ipsa actuali ejus creatione, mundus ex se indifferens, vel contingens, necessariò existit.

341. Rursus alia necessitas dicitur *antece-dens*, alia *consequens*. Illa (quam S. Thomas etiam vocat *necessitatem consequentis*) juxta S. Anselmum *lib. 2. Cur DEUS homo c. 18.* est, quæ facit rem, seu est causa, vel quaecunque præsuppositum ad rem, ex qua res inimpedibiliter sequitur. Sic se habet catena ferrea à me inaufertibilis, ex qua inimpedibiliter sequitur negatio fugæ. *Consequens* (quam S. Thomas etiam vocat *consequentia*) est, quam facit res, seu est illa, quæ sequitur ex re ipsa, sive est necessitas ex suppositione rei; nam non potest res non esse ex suppositione, quod sit. Unde fundatur hæc necessitas in illo primo principio: *Idem non potest simul esse, & non esse.* Sic se habet ambulatio liberè suscepta, quæ posita, non possum simul quiescere. Necessitas antecedens est opposita contingentia simpliciter tali, seu libertati actus: non verò necessitas consequens; nam, etsi liberè ambulans non possit simul quiescere, tamen liberè non quiescit. Hoc indicavit Philosophus *1. Periberm. c. ult. ajens: igitur esse, quod est, quando est, & non esse, quod non est, quando non est, necesse est. Sed non omne quod est, necesse est esse: nec quod non est, necesse est non esse.*

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

342. **O**B. 1. S. Augustinus *lib. 11. confess. c. 20.* revocat omnia tempora ad præsens, & ait: *Præsens de præteritis memoria, præsens de præsentibus intuitus, præsens de futuris expectatio*: ergo futuritio est aliquid præsens. Conf. ex S. Anselmo *Dialogo de veritate cap. 11.* ubi ait: *Non est vera oratio, quæ dicit futurum esse aliquid, nisi re ipsa sit aliquid futurum: neque aliquid est futurum, si non sit in summa veritate*: ergo futuritio stat in summa veritate, sive DEO, vel ejus decreto. Resp. dist. conf. futuritio extrinseca, vel improprie talis est præsens. conf. intrinseca, formalis, aut proprie talis. neg. conf. S. Augustinus, ut ex sequentibus patet, negat, præterita, & futura existere tunc per statum, quando dicuntur præterita, vel futura: & dein quærit, an non in aliquo sensu possint dici præsentia: affert autem modum in objectionem allatum, qui tamen improprius est.

Uri.

Utique enim memoria non est præteritis, nec expectatio futuris intrinseca; unde ipse S. Doctor addit, nec hac ratione sibi satisfactum: & tandem solum petit, sibi concedi, nec præterita, nec futura esse, intellige, per statum. Quando autem idem S. Doctor *lib. eodem cap. 18.* ait, forte non videri futura, sed tantum causas eorum præsentis, ibi, ut observat Ruiz *de scientia DEI disp. 29. sec. 2. n. 2.* nihil decidit, sed tantum quæstionem proponit, nec resolvit, sed à DEO explicationem petit. Ad confirm. resp. S. Anselmus *loc. cit.* vult probare, dari aliquam summam veritatem, qua deficiente nulla detur veritas inferior creata; quia hæc debet esse participatio superioris: & verba ejus ad summam probant, in veritate summa dari aliquam futuritionem extrinsecam, quæ sit causa futuritionis intrinsecæ: sic etiam eodem modo dicit: *ideo est aliquid præteritum, quia sic est in veritate summa*: quin intrinseca præteritio rerum sit veritas Dei. In forma dist. conf. futuritio extrinseca stat in Deo, om. intrinseca, neg. conf.

343. Ob. 2. S. Thomas *1. part. quæst. 16. art. 7. ad 3.* ait: *illud, quod nunc est, ex eo futurum fuit, antequam esset; quia in causa sua erat, ut fieret: unde sublata causa non erat futurum illud fieri*: ergo futuritio stat in dispositione causarum, vel decreto DEI efficaci. Confirm. Idem Angelicus *quæst. 12. de veritate art. 10. ad 12.* ait. *Cause superiores, quæ sunt rerum rationes in Divina præscientia, nunquam deficiunt ab impletionem suorum effectuum, sicut deficiunt cause inferiores, & ideo in causis superioribus cognoscuntur rerum eventus absolute: sed in inferioribus non nisi sub conditione*: ergo futuritio rerum potest stare saltem in dispositione causæ primæ: & quando hic S. Doctor negat, futurum cognosci in causis, intelligi debet de causis secundis. Resp. dist. conf. aliqua futuritio causalis stat in decreto, conc. conf. formalis, neg. conf. Textus plius non probat, quam ablata futuritione causalis, etiam auferri formalem, quod non negamus. S. Thomas tantum ibi contendit, nullam veritatem creatam existere ab æterno, & sic nullam propositionem creatam de futuro esse ab æterno, quod etiam non negamus. Ad conf. dist. 1. part. conf. potest stare futuritio causalis, conc. formalis, neg. 1. p. conf. & nego etiam secundam; quia neque in causa prima, in quantum constituit actum primum proximum liberum creaturæ, potest cognosci effectus; quia etiam ipsa causa prima, ut constituens illum actum primum, est indifferens.

344. Et hinc S. Doctor *in 1. dist. 38. quæst. 1. a. 5.* expresse tradit, causam primam, si influere debeat cum causa secunda contingente, vel libera, posse esse cum hujus defectu, hoc est, cum ea nil producente, & ab hac impedi ab effectu: sicut influxus solis potest impedi ad dispositionem arboris, ne in ipsa producat flores. Unde, licet ipsam causam primam vocet necessariam, non vult dicere, necessariò debere producere determinatum effectum, sed tantum esse necessariam ad posse; quia sine ipsa causa secunda nil potest: vel ad summum, necessariò producere aliquem effectum indeterminatè; sicut sol in arbore non producit determinatè flores, sed, vel ipsos, vel etiam ariditatem. Quare loco in objectione citato S. Doctor loquitur tantum de effectibus soli causæ primæ liberis, qui utique possunt prævideri in decreto efficaci, tanquam causa eorum

R.P. Ant. Mayr Theol. Tom. I.

superiore; quod sufficit ad intentum S. Doctoris, qui tantum vult probare, non omnem prophetiam esse conditionatam: sed aliquas etiam absolutas. Non tamen nego, posse etiam absolute prædici effectus liberos: sed tantum nego, eos posse prædici ex sola causa superiore immediata, requisita ad actum primum proximum; possunt enim prædici, vel ex scientia visionis, vel ex prædefinitione, aut permissione effectus: quæ, vel non sunt causæ necessariò requisitæ, vel non sunt immediatæ, de qua re inferius.

345. Ob. 3. Illud est futuritio rei, per quod distinguitur res à merè possibili: sed ab hoc distinguitur, per determinationem in causa: ergo. Conf. Connexio inferens effectum secundum sufficit ad eum denominandum futurum: ergo est futuritio; sed hæc connexio vel maximè habetur à decreto, vel scientia DEI: ergo. Resp. dist. maj. est futuritio rei vel intrinseca, vel extrinseca, conc. maj. determinatè semper intrinseca, neg. maj. & om. min. neg. conf. Adverte autem, licet constitutivum sit semper distinctivum, non tamen distinctivum semper esse constitutivum; potest enim quis extrinseco signo distingui, e. g. vestes item Petrus & Paulus ab invicem; quia unus est cognitus, non autem alter. Ad conf. dist. ant. sufficit ad denominandum effectum extrinsecè futurum, conc. ant. intrinsecè futurum, neg. ant. & sub ead. dist. conc. vel neg. conf. om. dein illat. rursus sub ead. distinct. conc. vel nego ult. conf. Dixi: omitto illatum; quia videtur supponere, quòd ea connexio semper requiratur ad omnem propositionem veram de futuro; cum tamen tantum requiratur ad veritatem propositionis de futuro necessariò: imò ad veritatem qualiscunque propositionis de quocunque futuro neque requiritur connexio subjecti cum prædicato, sed tantum convenientia. Vide Martinez *contr. 3. disp. 4. sect. 3.*

346. Ob. 4. Futuritio e. g. peccati castitini est denominatio realis: ergo est extrinseca peccato, quod nunc nihil est reale: ergo est decretum DEI; quia aliud non est assignabile. Resp. dist. ant. est denominatio adæquatè realis, neg. ant. in adæquatè, subd. est talis per statum, neg. ant. per ampliationem, conc. ant. & dist. 1. conf. est extrinseca peccato in adæquatè, conc. 1. conf. adæquatè, neg. 1. conf. & dein etiam secundam. Futuritio, ut jam supra dictum, dicitur duo: negationem rei nunc: & hæc est extrinseca: existentiam cras: & hæc est intrinseca peccato, non quidem per statum, sed per ampliationem; sicut etiam est realis denominatio, non per statum; quia necdum realiter existit, sed per ampliationem; quia existet. Sic adversarii solent respondere de præteritione peccati hesterni. Adde, videri impossibile, quòd decretum DEI ratione sui, independentè à scientia media, sit futuritio peccati; nam non esset purè permissivum (hoc enim se solo non infallibiliter inferret peccatum) prædeterminativum autem ad peccatum admitti non potest, ut pluribus infra dicemus.

347. Ob. 5. Futuritio e. g. Antichristi est præsens (nunc enim dicitur futurus, & quando existet, non amplius dicitur futurus) sed nihil modò est præsens, nisi decretum DEI: ergo istud est futuritio Antichristi. Confirm. 1. Futuritio Antichristi datur ab æterno, & nihil datur ab æ-

ter-

terno præter decretum DEI: ergo. Conf. 2. Futuritione respectu aliquarum propositionum de futuro in factis Scripturis habetur per aliquid præsens, e. g. futuritione everſionis urbis Ninive à Propheta prædicta habetur per decretum DEI præsens conditionatum everſionis urbis, nisi poenitentia agatur: ergo etiam futuritione aliarum rerum.

Resp. Loquendo de futuritione formali (causalis enim non venit ad rem) dist. maj. est præsens per statum. neg. maj. per ampliationem, vel alienationem. conc. maj. & distincta proportionaliter. min. neg. conf. Prior pars, seu negatio rei nunc datur, proprie loquendo, per alienationem; quia negatio tantum existit per alienationem. Si autem cum quibusdam velis minus proprie loqui, mea pace dic, eam existere nunc per statum suo modo; sic autem futuritione existet de præsentem per statum denominativè accepta, non autem quidditivè; quia altera pars, scilicet existentia rei, non datur nunc per statum, sed per ampliationem, hoc est, dabitur. Eadem responsio sufficit ad confirmationem 1. nam futuritione tantum datur per alienationem ab æterno, vel tantum denominativè, quatenus negatio suo modo existit ab æterno. Ad 2. confirm. Martinez *controv. 3. disp. 4. sec. 1.* dicit, illas propositiones non esse strictè de futuro, sed de præsentem; quia objectum earum est decretum præsens, quod præcipue Propheta annunciavit. Qui reducunt ad propositiones de futuro, dicunt, futuritionem conditionatam everſionis esse objectum earum propositionum: quæ tamen futuritione, à qua scientia videatur, inferius est decernendum.

348. Dices 1. Si non dantur omnes partes nunc per statum, neque totum datur: sed non dantur per statum nunc omnes partes futuritionis: ergo prob. maj. Totum, & omnes partes sunt id. m. ergo. Resp. dist. ma. non datur totum denominativè. neg. ma. non datur quidditivè. conc. ma. & conc. min. sub eadem dist. conc. & neg. consequ. Eodem modo dist. etiam prob. Hoc debet dici in omnibus denominationibus successivis: quomodo enim alias poterit dici, dari nunc annus 29. mensis Januarii &c.

Dices 2. Ergo etiam, quando Antichristus existet, poterit dici futurus; quia dabitur una pars hujus denominationis, scilicet existentia, sicut nunc datur negatio. Imò, quando res est præterita, poterit dici futura; quia etiam, postquam transit, datur ejus negatio. Resp. neg. illat. Ad dandam aliquam denominationem non sufficit quælibet pars, sed illa tantum, quam inspectâ naturâ denominationis ex communi notione requiri colligimus: atqui ex communi omnium notione futurum non dicitur id, cujus existentia nunc datur, sed cujus nunc datur negatio, & existentia postea. Sic etiam non dicitur futurum, cujus negatio datur post existentiam, sed debet dari antè; alias dicitur præteritum.

349. Ob. 6. Existencia Antichristi destruit futuritionem: ergo non constituit. prob. ant. Quando in fine mundi existet Antichristus, non amplius dabitur futuritione: ergo. Resp. dist. ant. existentia existens per statum destruit futuritionem. om. ant. existens per ampliationem. neg. ant.

& dist. conf. non constituit existentia existens per statum. om. conf. existens per ampliationem. neg. conf. quando enim datur existentia per statum, non amplius datur negatio, & consequenter non datur amplius futurum denominativè: & quavis omittatur, dari aliquam adhuc partem futuritionis: tamen non amplius datur illa, quæ ex communi omnium notione requiritur ad futurum: sic etiam combusto ligno datur adhuc materia ligni, sed non lignum.

350. Ob. 7. Futurum non est aliquid merè possibile: sed non potest explicari, quid sit, nisi decretum DEI: ergo. Confirm. Futurum certum distinguitur à casuali, & dubio: sed per nil aliud, nisi per decretum DEI: ergo. Resp. dist. ma. futurum non est per statum aliquid merè possibile. neg. maj. non est per ampliationem, seu, non erit semper aliquid merè possibile. conc. maj. & neg. min. ac conf. Res adhuc tantum futura tam parum existit pro statu, quam aliquid merè possibile; quia autem aliquando existet, hinc per ampliationem dicitur, non esse merè possibile: quo in sensu ordinariè de futuris loquimur. Ad conf. dist. maj. distinguitur intrinsecè futurum certum à dubio, si utrumque verè futurum est. neg. maj. extrinsecè tantum. conc. maj. & dist. proportionaliter min. neg. conf. Certum, dubium, casuale non sunt denominationes rebus intrinsecæ, sed derivantur à nostris cognitionibus, aut certis, aut dubiis &c. unde res, quæ reverà futura est, quamvis de hoc mihi non constet, sed dubitem, non differt ab alia, de qua mihi certum est, eam esse futuram. Si autem res futura non est, quamvis putem, eam futuram esse, differt ab alia reverà futura per existentiam postea, quam altera habebit, non autem ista.

351. Ob. 8. Peccatum crastinum dicitur nunc possibile ab omnipotentia DEI: ergo etiam dicitur nunc futurum à voluntate, vel decreto DEI. Confirm. 1. Futurum independentè à decreto DEI nunc nihil est: ergo non potest esse verificativum propositionis: ergo debet hoc constitui in decreto DEI. Confirm. 2. Juxta nos non potest explicari, an futuritione sit ante, vel post decretum DEI: hoc debet explicari: ergo. Resp. dist. ant. dicitur possibile extrinsecè, & causaliter. conc. ant. intrinsecè, & formaliter. neg. ant. dein, omisso etiam ant. neg. conf. ex dictis num. 346. Ad 1. confirm. Si futurum nihil est, decretum DEI nihil decernit, & in nihil tendit, in forma dist. iterum per statum, & ampliationem. Ad 2. confirm. neg. maj. & dico, quod futuritione absoluta cujuslibet rei sit post decretum DEI; quia, nisi DEUS velit concurrere, vel saltem suum concursum permittere: nulla creatura potest agere: adeoque nihil potest esse futurum.

ARTICULUS III.

An, & quomodo DEUS videat absolute futura.

352. Dico 1. DEUS infallibiliter cognoscit ab æterno omnia absolute futura. Conclusio est de fide. Probatur ex Scripturis, & PP. Eccles. 23. v. 29. dicitur: Domino enim DEO, antequam crearentur, omnia sunt agnita. & c. 39. v. 24. Opera omnis carnis coram illo